

RYTOJUS

Semanario de los Obreros Lituanos
en la Argentina. Montes de Oca 146,
Avellaneda, B-Aires.

RYTOJUS

RYTOJUS

Lietuvių Darb. Savaitraštis Argentinoj.
calle MONTES DE OCA 146,
Avellaneda, B-Aires.

2 (65) nr. — III metal laikraščio kaina metams \$5 m., pusei — \$3 m., trims mėn. \$1 50; užsieny 3 doleriai; kaina atskiro numerio 10 c. 1929 m., sausio (enero) 10

Rosarios darbininkai kovoje.

Tranvajų kompanija meta į gatvę darbininkus, išdirbusius po 20 metų kompanijoje ir tai daro be jokių priežasčių.

DARBININKAI NESIDUODA IŠ SAVES TYČIOTIS KOMPANIJAI IR VEDA GRIEŽTĄ KOVĄ APGYNUMUI SAVO NEPERSENAI IŠKOVOTU LAIMĖJIMU. 2-RA DIENĄ SAUSIO TRANVAJŲ DARBININKAI PASKELBĖ VISUOTINĄ STREIKĄ, KAD PRIVERTUS KOMPANIJĄ PILDYTI PASIRAŠYTĄ SU DARBININKAIS SUTARTĮ KURIA KOMPANIJA BEGĖDIŠKAI SULAUŽE.

Rosario.— Tranvajų kompanijos darbininkai tapo priversti ir vėl išeiti streiką, kad apgynus savo nesena per streiką laimėtus nekuriuos pagerinimus. Miesto buržuazija naudojamosi proga, kuomet mieste randasi kariuomenė, stengėsi visokiais būdais provokuoti darbininkus, kad suruošus darbininkų skerdynes ir nulaiščius jų kraują mėsoto gatves.

Rosarijos darbininkų vienybė ir pasišventimas kovoje, pabaigoje praėjusių metų privertė darbdavius nusileisti ant jų reikalavimų, bet šiandien jie priversti ir vėl išeiti į kovos lauką prieš buržuazijos pasikėlusius, kur daugiausiai pasižymi Tranvajų kompanija.

Nežiūrint į tai, kad Tranvajų Kompanija, dar visai neseniai yra pasirašiusi po sutarties su darbininkų organizacija,—ir vėl laužo sutartį.

Keleta darbininkų jau tapo išmesti į gatvę išdirbę jau po 20 metų. Kompanija juos meta be jokios priežasties ir į jų vietą stato „avinelius“ iš „Liga Patriotica“.

Darbininkai matydami tokį begėdišką Kompanijos elgesį priversti buvo pareikalauti, kad būtų pildoma sutartis po kuria pasirašė kompanijos direktoriai ir tuo tikslu Sausio 2 d. š. m. Federacion de Tranviarios pasiuntė savo delegatus pas kompanijos direktorių reikalaudami pildyti sutartį.

Ant darbininkų teisėtų reikalavimų kompanijos direktorius atsakė su panika, kad „Kompanija esanti šeiminingė ant savo nuosavybės ir galinti daryti patvarkymus kaip jai geriau atrodo.“

Šitokis begėdiškas direktoriaus pasielgimas privertė darbininkus paskelbti visuotiną tranvajaus darbininkų streiką.

Apie 5-tą valandą vakaro visas tranvajų judėjimas tapo sustabdytas. Federacion de Tranviarios sušaukė tą dieną ant (Plaza Sarmentito) viešą mitingą, kad išaiškintų darbininkams ir Rosarijos visomenai, tikras priežastis, kurios privertė eiti į streiką.

Žinoma, kompanija su pagalba streikauti ir Liga Patriotica, stengsis sulaužyti šį streiką, bet Rosarijos darbininkai nepratę pasiduoti taip lengvai. Jie tęs kovą iki laimės kaip, kad tą buvo padarę praėjusiais metais.

Buenos Aires darbininkai turėtų spygą pakišti streiklauičių verbuotojams, kurie žinoma, pirmiausiai stengsis iš Buenos Aires sužvejoti emigrantus, kurių tikslas alkanai vaikšto be darbo po miesto gatves.

Draugai! Rosarijos darbininkų kova—visų darbininkų kova! Ir jų kovos laimėjimas laimėjimas mūsų visų!

Todel padėkime jiems laimėti,—neikim streiklaužiauti!

Nieko „Nežinas“ apie Boliviją Amerikos V-tybės Minist. Kelloggas.

Vašingtonas—Daily Worker, Darbininkų Partijos dienraščio, korespondentas Harrison George pastatė klausimą valstybės ministeriui Kelloggui: ką jis galėtų pasakyti apie ginklotus susikirtimus, prasidėjusius tarpe Bolivijos ir Paragvaj, Pietinėje Amerikoje? toliau korespondentas užklausė: ko žibalo (aliejaus) interesai ir kasyklų savininkai stovi Bolivijos pusės dabartiniame susidūrimo tarp Paragvajaus ir Bolivijos? ir ką jis žino apie amerikonių valdomus žibalo šaltinius Bolivijoje, Gran Chaco srityje?

Jungtinių Valstijų ministeris Kelloggas ėmė mikioti; sakėsi „nieko nežinas“ apie Gran Chaco žibalo versmės nei apie Amerikos bankininkų bei kitokių amerikonių bizneso Bolivijos respublikoje. Esu, girdi, kuom kitu užsiėmęs ir neturiu laiko tyrinėti tų dalykų apie kuriuos tamsta klausinėji.

Aišku, jog Amerikos valstybės ministeris Kelloggas nudoja durnelį.

PALOCIUS NAUDOJA ŽMONIŲ GYDYMUI.

Jalta.—Krymas, gruodž. 10. —Grazus Krymo rezortai, kur senosios Rusijos carai turėjo savo palocius ir praleisdavo žiemas laikus, dabar yra paversti į įstaigų, kurių gydymui darbininkai serganti džiova. Sovietų valdžia nusprendė, kad cariški palociai yra dardiuoklių pabudavoti, tai darbininkai ir turi naudotis savo produktu.

Leningrade carų palociai yra paversti į muzeus, kur kiekvienas darbininkas gali lankytis ir viską pamatyti.

Apie Gran Chaco rašo Nev Yorko dienraštis „Sun“ ve ką: „Gran Chaco turi 100 000 kvadratinio mylių plotą. To ploto viršus yra raistas, pilnas didelių, niekad dar nekludytų medžių. Giliau gi, žemėje yra žibalo šaltiniai“

Tuos gausingus žibalo šaltinius išgavo amerikonių žibalo kompanijos, bei papirkimą Bolivijos valdonų. Panašiu būdu pasigrobė turtingiausias Bolivijos metalo kasyklas Amerikine Anacink Vario Kompanija ir amerikonių bankininkai.

Dabar Vašingtone eina pan amerikinė konferencija „sutaikimui“ Paragvajaus su Bolivija. Jungtinių Valstijų vyriausybės atstovai toje konferencijoje tempia į Bolivijos pusę. Bolivijai, tai Amerika duosianti kariškos ir finansinės talkos Bolivijai prieš Paragvajų. Mat, Bolivija jau ir dabar faktinai randasi Amerikos imperialistų kontrolėje.

„L“

PRANEŠIMAS MONTEVIDEJIECIAMS.

Draugai ir dranges kuriems, rūpi praklinus Organizacijos darbas, kurie mastote apie savo ateitį ir trokštate būti, pažangiosios darbininkų klesės, draugais, todėl siuomi pranešaisiems Montevidejos lietuviams, kad 13 d. Sausio mėn. 1929 m. 2 val. p p ant calle Buenos Aires pas F. Budreiką šaukiamas susirinkimas. Todel visi buvusios 2-os kuopos nariai ir visi kiti be skirtumo būtent pasiskirtam laike, kad be atidėjimo aptarti šis darbas—atsilankykite.

Narys.

„Rytojaus“ Remėjai.

Kuriems draugams rūpi darbininkų spauda, tai visuomet randa proga ją paremti, darbais, o ne žodžiais.

Štai dr-gas P. Prancūnas iš Patagonijos rašo mums laišku: „Manau, su ateinančiais naujais metais „Rytojus“ taps kalpo žvaigždė Argentinos lietuvių darbininkų prysakyje, kuris juos auklėdamas nušvies tamsesniųjų akis“. Cia,—sako dr-gas Prancūnas,—prisiunčiu 8 iš kurių 5 už mėtinę prenumeratą, o likusius 3 aukauju „R.“ pagerinimui.

Drg. P. Minkevičius rašo laišku, prisiunčia \$ 6, 50 c. ir sako: „Aš noriu, kad mūsų „Rytojus“ per šiuos metus dvigubai padidėtų. Gėda tam, kas neskaito vienintelio Argentinoje lietuvių laikraščio „Rytojaus“. Drg. Minkevičius skiria 5 už prenumeratą o likusius 1.50 aukauja „R.“ pagerinimui.

Ogi štai dr-gas Volskis iš San Carlos Sud, mums rašo: Baigiantis seniesiems metams, baigiasi ir mano prenumerata ir kad nesutrukdžius laikraščio skitinėjimą siunčiu \$ 5. kuriuos skiriu sekančiam: 3 už prenumeratą pusei metų, už 1. prisiunskit kalendorių, o likusį 1. aukauju mūsų mylimam „R.“, kad jis augtų ir bujotų.

Draugas A. Ačas užsisako kalendorių 1929 metams ir „Rytojaus“ pagerinimui aukauja \$ 2.

O, drg. B. Arlauskas užsiprenumeravo „R.“ celiems metams ir aukauja „Rytojui“ 2, taip pat

nusiperka ir kalendorių.

Drg. Remėkis iš Urugvajaus prisiuntė \$5 už prenumeratą ir paaukavo „R.“ pagerinimui 1.00, taip pat pasipirko literatūros už 1, 40

Drg. J. Augustauskas užsiprenumeravo „Rytojui“ celiems metams ir aukavo „R.“ pagerinimui 1.00.

J. Gicevičius aukavo „R.“ 0.90 c.

Drg. P. Rimša užsiprenumeravo „R.“ pusei metų ir laikraščio pagerinimui aukavo 0,50.

Drg. L. Siperka užsiprenumeravo „Rytojui“ ir laikraščio pagerinimui aukavo 0,50.

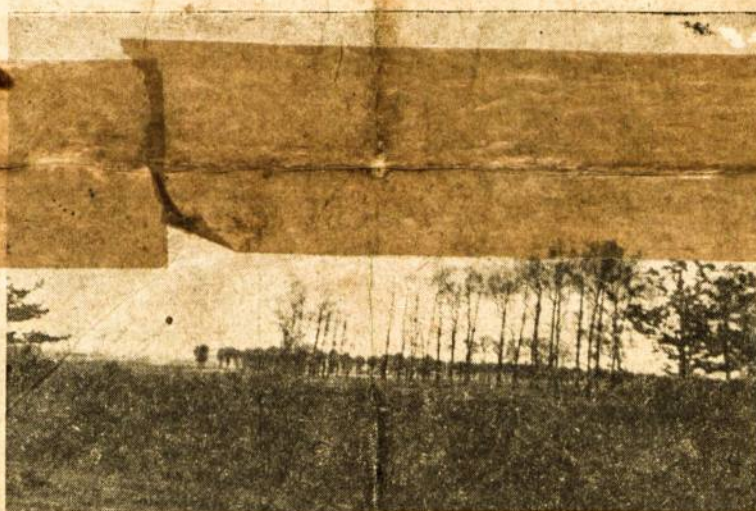
Drg. J. Seniūnas užsiprenumeravo „R.“ 3-ms mėnesiams ir paaukavo 0,50.

Drg. Daukna užsiprenumeravo „R.“ ant pusantro metų ir paaukavo 0,20.

Drg. P. Bendoraitis užsiprenumeravo „R.“ celiems metams ir paaukavo politiniams kaliniams \$ 2.

Beto užsiprenumeravo „R.“ ant celių metų šie draugai: P. Petraitis, V. Kazakevičius, P. Tučius, F. Misiūnas, J. Bekevičius, J. Naktinis, P. Totoris ir A. Valentas.

Visiems parėmusiems „Rytojui“ tariame ačiū.

Vaidzai iš Kauno, kur Smetona Kruvinasis žudo Komunistus.

Žymus Brazilijos darb. laimėjimas

Kone visose šalyse buržuazija ir jos klapčiukai smurto keliu nori palaikyti komunistų partijas ir jų veikimą.

Daugelyje Europos valstybių, o taip pat ir Amerikos—komunistai nėra prileidžiami prie politinių teisių ir turi veikti slapta.

Tarp tų ir Brazilija kuri laiko po despoto letena paslėgusi komunistų partiją ir kiekvieną darbininkų užsimojimą plukdo kraujuose. Vienok neatsižvelgiant į tai, kaip buržuazija nesmaugtų ir į kalėjimus nekištų komunistus,—komunistinio judėjimo nuslopinti negali jokių būdu.

Jis auga jei ne viešai tai slapta ir netbojami jokių persekiojimų kovoja ir laimi.

Argentinos komunistų partijos organas „La Internacional“ už sausio 5 d. paduoda sekančią

žinią: „Brazilijos darbininkų ir mažųjų blokų, išrinko į Rio de Janeiro miesto Tarybą du žymius komunistus, Octavio Brandao ir Minervio Oliveira.

Toliau „La Internacional“ rašo, kad Brazilijos buržuazija pamatčiusi, darbininkų ir mažųjų laimėjimą, visa gerkle pradėjo šaukti, kad būk buvę šie du komunistai neteisėtai išrinkti į miesto Tarybą, būk jie pateko su klasotais balsais. Bet iš to šauksmo nieko neišėjo, nes balsų revizijos komisija ir teisėjai pripažino, kad viskas buvo tvarkoj.

Tai žymus Brazilijos darbininkų laimėjimas, nes jie tapo 24-riū miesto Tarybos narių, išrinko du komunistus, tuomet kaip Brazilijoje šėlsta-baisi reakcija ir komunistų partija priversta nelegaliai veikti—

VISAM PASAULY.

Varšava.—Lenkijos ponus nusteina Rusijos nota kuomet ją paskelbė Lenkijos Užsieny reikalų ministeris, ką tik apturėjęs iš Sovietų pasiuntinybės Varšavoj.

Notoje reikalaujama, kad būtų pildoma sutartis „Prieš giukuotą Užpuolimą“, po kurią yra pasirašiusi ir Lenkija.

Sovietų patiekta Notą Lenkai kamatinėja visokiais atžvilgiais ir prieinama prie išvadų, kad SSSR, daro tai sąryšyje su ginčiais tarp Lietuvos ir Lenkijos.

Bruselis. Belgija—Į upę Ahurthė įkrito auto-kamion, su 19 darbininkų kur visi nuskendo, ir tik ant rytojaus basisekė ištraukti 8 nelaimingųjų lavonus. Iš žuvusiųjų daugelis buvo vedę ir baliko apie 20 našlaičių

Priežastis šios nelaimės; nakties tamsuma.

Maskva (SSSR).—Netik Sovietų valdžios organai, bet ir pavieniai asmenys, kurie turėjo progą matytis su Trockiu, praneša, kad visi skelbimai apie tai, kad Trockis yra sergantis ir, kad važiuoja į pietinę dalį Rusijos gydytis; yra nsteisingi.

Trockis randasi visai sveikas, dargi daugiausiai praleidžia laiko rašymui ir medžioklei.

Trockio dabartinė gyvenamoji vieta su jo šeimyna, randasi: Alma Altaje.

Berlynas.—Bulgarijos 1,200 politinių kalinių paskelbė bado streiką reikalaudami juos paliuosuoti.

Chicago.—Iš šio miesto pranešama, kad ištiko didelis šaltis nuo kurio mirė 15 žmonių, sakoma, kad šaltis siekia 25 laipsnius.

Varšava.—Pranešama iš Piatkov, kad priešais miesto valdybos buveinę, tapo nužudytas miesto valdybos bugalteris.

Žmogžudys areštuotas prisipažino kaltu ir pareiškė, būk nužudęs užtai, kad bugateris esąs pridavęs daug šunųbių socialistų revoliucinerių partijai, kartu pasisakė, esąs minėtos partijos narys.

Paryžius. Francija—Tarptautinė aviacijos Lyga, kuria pirmininkauja Clifford Horman, paskelbė laikraštįje „La Matin“ programą, kur svarbiausiu tikslu stato kad tarptautinė aviacija tarnautų palajkimiui tarptautinės taikos.

Reikalui esant, su pagalba orlaivių turi būti perspėta bile kurį nors šalis, (kuri nori kariauti) išplatinti prieškarinę literatūrą, visose kalbose ir skleisti prieš karus visose šalyse propagandą.

Šis sumanymas greitai laiku bus pasiūlytas, visų šalių valdžioms ir laivininkystės įstaigoms.

Pekin (Kinija).—Iš priežasties baisaus bado, provincijoje Suiyan pradėjo parduoti moteris ir jaunas mergaites, daugely vietų, miestai ir kaimai pasiliko be moterų.

Apskaičiuojama, kad visoje provincijoje tapo parduota apie 17,000 moterų už kę gautu 100,000 dolerių

Detroit. Suvienyt. Valst.—Milionierius Morgantas ir E. Ford paskelbė, kad bus imama į automobilių fabrikus apie 30,000 darbininkų.

Darbininkai (bedarbiai), kurių šiuo laiku Suvienitose Valstijose randasi keli milijonai, nuo pat ryto pradėjo rinktis prie minėto fabriko vartų. Neatsižvelgiant į tai, kad buvo skelbiama, jog antrą dieną bus imama daugiau bedarbių; neatsitraukė per visą naktį nuo fabriko vartų, nežiūrint šalčio nei sniego.

Ant rytojaus susirinkusių skaičius siekė virš 32,000 žmonių. Apie 8-tą valandą ryto atsidarius raštinės durims, tarnautojai pranešė, kad į dieną bus imami po 500 žmonių iki bus papildyta skaitlinė 30,000

Montevideo.—Iš miestelio „La Kolonia“, praneša, kad ten užsidegė didelė audyničia, kuriai ugnis pridavė virš 100,000 pesų nuostolių.

Mahon (Isla Baelarės).—Sausio 4 d. netoli pakraščiu, iš priežasties didelių audrų tapo nuskandintas Francijos laivas „Malakoff“ ant kurio buvo 42 žmonės. Iš jų išsigelbėjo 4, likusieji 38 nuskendo kartu su laivu — jų tarpe 2 moterys.

PRANEŠIMAS.

Šiuomi pranešoma Berissos Lietuvių darbininkų žiniui, kad sekančią sekmadienį 13 d. sausio mėn. š. m. 9 val. ryto šaukiamas LSDK 4 kuopos mėnesinis susirinkimas, kuris įvyks LSD „Vargdienio“ salione g-ve Montevideo num. 1578.

Prašome visus kuoskaitlingiausius atsilankyti ant šio susirinkimo.

Valdyba.

PASVEIKINIMAS ROSARIE TEMS.

Mes LDSA 141 kuopa Berissoje sveikiname jus branges draugas ir i linkime ko gėvausios kloties jūsų prakilname darbe.

Mums linksma, kad tarpe mūsų auga klasinė sąmonė ir pildosi kovotojų eilės diena iš dienos; prieš bjaurią tvarką kuri viešpatauja žemindama moteris darbininkes ir išnandoja iki paskutinio laipsnio.

Mes Berisietis, linkiam jūsų jaunai kuopelei augti ir būjoti, auklėjant pavergtosios klasės duktert naudingomis kovai už pilnuosavimą iš po kapitalistinio jungo.

Lai gyvuoja LDSA kuopa Rosarijo!

LDSA 141 kuopos Organizatorė B. Brazdžiūnienė.

VALSTIEČIAMS KAILI LUPA.

Kursėnai. Pas mus stato nauja bažnyčia. Bažnyčios statymui iš darbininkų ir valstiečių policija lupa mokesčius ir varo veltui dirbti. Vienas valstietis už atsisakymą vežtioti žvyrą vežti prie bažnyčios buvo nušriuopuotas 120 litų. Pabaudą policija išieškojo. Dabar darbininkai ir valstiečiai bijodami, kad policija paskutinių jų skarmalų neišparduotų, verkdami eina veltui dirbti prie bažnyčios statymo ir moka uždėtus mokesčius.

IŠ NUOBODUMO PASIKORĖ

Aukštakalniiai. Kamajų valstijoje—Lapkričio 9 d. pasikorė jaunas vaikiną S. Pasikorėlis ont 30 hektarų ūkio vienatinis savininkas. Pasikorėlio priežastis—nusibodęs gyvenimas.

GIRTOS IR PLIKINANČIOS STUDENTŲ CEREMONIJOS.

Ann Arbor, Mich.—Michigano Universiteto Studentų Reikalų Komitetas suspendavo poniškųjų ir „garbės“ studentų draugiją „Sphinx“ už tai, kad ta draugija iškėlė girta puotą priimant naujus narius, ir per tasias ceremonijas karštu vandeniu pavojingai nuplikė tris jaunus studentus.

